

Sak 9 Rullering av handlingsplan som skal gjelde for 2024/2025

For å synliggjøre endringene i handlingsplanen er det brukt en fargekode som følger:

1	Taes ut av handlingsplanen
2	Pågående tiltak som tas med videre
3	Nye tiltak og ny tekst til eksisterende tiltak

Nye tiltak er skrevet med rød skrift. Forslag til nye tiltak er meldt inn av Fornybargruppe, Samferdselsgruppe, lokallagene i Sør Rogaland og Indre Østfold og av landsstyret der ikke noe annet er oppgitt.

Kommentarer om status for tiltak er i kursiv.

Det er ikke foreslått endringer i innledningen.

BKA – Handlingsplan 2024/25

Innledning

Denne Handlingsplanen er underordnet Strategien som ble vedtatt på årsmøtet i Stavanger 13.-14. mai 2023. Planen har en horisont ut 2025, men skal revideres årlig, første gang på årsmøtet i 2024.

Strategien definerer fem aksjonsområder, A – E (her i kortform, se full tekst på de neste sidene):

- A. Norske utslipp
- B. Fra fossil til fornybar
- C. Redusert forbruk / sirkulærøkonomi
- D. Samferdsel
- E. Solidarisk global omstilling

For to av aksjonsområdene er det satt ned egne **aksjonsgrupper**:

- For område B: Fornybargruppa
- For område D: Samferdselsgruppa

For oversikt over medlemmer i aksjonsgruppene, se Vedlegg 1.

Øvrig ansvar:

- For område A: Fornybargruppa + sekretariatet
- For område C: BKA Vestfold
- For område E: Styrets leder og generalsekretær

I tillegg til aksjonsgruppene over har det gjennom 2022 og 2023 vært en egen aksjonsgruppe – Valggruppa - i arbeid fram mot kommune og fylkestingsvalget 2023. Denne gruppe vil legges ned høsten 2023. En ny gruppe foreslås etablert primo 2024 med mandat å arbeide fram mot Stortingsvalget i 2025.

I tillegg fattet landsstyret i møte 21. august 2023 følgende vedtak:

‘Landsstyret oppretter en landsdekkende aksjonsgruppe for smart aktivisme som ett av verktøyene for å nå ut. Målsetningen er å være en pådriver for at BKA skal bli mer synlig med et spisset klimabudskap til fordel for barnebarna og de ufødte sin framtid. Gruppen legger fram forslag til mandat for landsstyret. Bodvar Sonstad oppnevnes som koordinator for gruppa. Linda Parr blir kontaktperson i landsstyret’.

Etablering av en egen mediegruppe vurderes videre av landsstyret.

Strategien pålegger aksjonsgruppene og andre ansvarlige for aksjonsområder å samarbeide med lokallagene i arbeidet så langt som mulig, herunder informere lokallagene om arbeidet. Lokallagene oppfordres tilsvarende til å melde inn aktuelle saker til ansvarlige i aksjonsgruppene samt melde interesse for å delta i arbeidet i en eller flere grupper. Eksempelvis kan det være lokale saker innenfor samferdsel som kan ha nasjonal interesse eller der lokallaget kan be om bistand fra Samferdselsgruppa.

Spesielt for aksjonsområde C – Redusert forbruk og sirkulærøkonomi - bør det legges til rette for sterk samhandling mellom lokallag og sentral aktivitet og ansvarlige. Her oppfordres det til god kommunikasjon og sterk samhandling gjennom hele BKA.

Lokallagene planlegger i tillegg sin virksomhet ut fra lokale forhold, kapasitet og prioriteringer, så lenge virksomheten ligger innenfor BKAs formål. Lokallagene søker støtte sentralt så langt dette er ønskelig/nødvendig. Landsstyret vil legge opp til god kommunikasjon lokallagene imellom og mellom lokallagene og landsstyret. Se kapittel om Organisasjonsutvikling.

Aksjonsområdene.

For alle aksjonsområder er det definert et sett av Mål og Tiltak. Målformuleringen kan variere, fra det vi oppfatter som nasjonale mål til mer eksplisitte mål for BKA som organisasjon.

Nummerering av Mål og tiltak er ikke uttrykk for prioritering.

Ansvar betyr ansvar og ikke gjennomføring. Det tilligger ansvarlige å sikre kapasitet til oppgaven samt nødvendig kontakt med resten av organisasjonen. For hver av aksjonsgruppene vil det utnevnes et medlem som får ansvar for kontakten med lokallagene.

For fullt navn på ansvarlige, se Vedlegg 1. ‘Lokallag’ i tabellene er synonymt med ‘Lokallag og lokale grupper’.

Aksjonsområde A: BKA skal arbeide for at Norge oppfyller sine utslippsforpliktelser, og for at politikere stilles til ansvar i den grad det ikke skjer.

Dette området ble tatt inn og vedtatt etter et benkeforslag under landsmøtet i Stavanger. Første del av området dekkes innenfor de andre områdene.

For siste del defineres følgende:

Mål:

1. Den årlige statusen for norske utslipp er i tråd med innmeldte forpliktelser i henhold til Paris-avtalen (50-55 % utslippsreduksjon innen 2030).

	Tiltak for 2024/25:	Ansvarlig
1	Følge opp nasjonale regnskap og budsjett for utslipp, herunder følge opp statsbudsjettet og Regjeringens 'Grønne bok'. Det forutsettes samarbeid med og informasjonsinnhenting fra andre miljøorganisasjoner. Aksjoner/smart aktivisme vurderes fra år til år i forbindelse med at tallene for utslipp publiseres.	Landsstyret/ Andrew/ Fornybargruppa
2	Stille politikere til ansvar gjennom direkte kontakt og aksjonsretta handling.	Linda/Andrew Lokallag
3	Følge opp forslag om en uavhengig nasjonal instans for oppfølging av nasjonal klimastatus. Også her i samarbeid med andre miljøorganisasjoner.	Linda/Andrew
4	Utarbeide informasjonsmaterieill til bruk lokalt.	Andrew Ola
5	Skape forståelse i opinionen og hos politikere lokalt om klimatiltak som må gjennomføres i kommunene. Dette kan skje gjennom samordna aksjoner ute i kommunene (eksempelvis med aksjonsgrupper, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, Klimaalliansen, Miljøagentene, Framtiden i våre hender)	Lokallag / Ulike aksjons / ansvarsgrupper
6	Benytte lokale møteplasser, arenaer og arrangementer til å sette klimaspørsmål på dagsorden og å informere om BKA	Lokallag

Aksjonsområde B: BKA skal arbeide for stans i all oljeleting og en rettferdig omstilling fra fossil til fornybar energi med minst mulig tap av natur.

Mål:

1. Norge oppnår årlige reduksjoner i eget utslipp i tråd med 55% målet. Dette betyr en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 3,9 Mtonn. I perioden 2016-2022 var samlet reduksjon 2,4 Mtonn.
2. Norge stanser umiddelbart all leting etter mer olje og gass.
3. **Petroleumskatteordningen må avvikles og statlige støtteordninger til oljevirkosomheten må opphøre.**
4. Norge lager omstillingsplaner som legger opp til en styrt og rettferdig avvikling av olje- og gassproduksjon.
5. Energiøkonomisering og begrensning av energibruk er i fokus nasjonalt og lokalt.

6. Norge satser på fornybar energi som jord- og sjøvarme, solenergi, biogass fra biologisk restavfall og hydrogen produsert med solenergi.
7. Norge etablerer varige, bærekraftige arbeidsplasser i hele landet
8. Norge vurderer klimarisiko og planlegger for nødvendige klimatilpasninger nasjonalt og lokalt.

	Tiltak for 2024/25:	Ansvarlig
1	<p>Kreve rask utfasing av norsk oljevirkosomhet og avvikling av petroleumsregimet og formidle dette i aksjoner til media og til politikere.</p> <p>Bruke fornybargruppas faktaark som grunnlag for BKAs aksjoner og innspill til media.</p> <p>Klimautvalgets 2050 sin innstilling bør brukes aktivt i BKAs argumentasjon og aksjoner.</p>	Landsstyret Fornybargruppe Andrew Lokallag (Forslag fra Fornybargruppe)
	<p>Kreve at Norge tar ansvar for våre egne utslipp slik GHG protokollen teller dem, og ikke kjøper klimakvoter fra autoritære og korrupte regimer som Usbekistan m.fl.</p>	Forslag fra fornybargruppe
	<p>Hent inn informasjon om prinsippene bak karbonavgift til fordeling (KAF) i første omgang for å øke kunnskapsnivået i BKA rundt dette viktige skattepolitiske virkemiddel.</p>	Forslag fra fornybargruppe
2	Flere møter med Stortingsrepresentanter i Miljø- og energikomiteén	Linda/Andrew
3	Følg opp anken til Den europeiske menneskerettighetsdomstolen fra NU og Greenpeace der BKA intervensjoner	Øyvind
4	Oppfølging av BKAs siste oljerapport lansert august 2023, i møter med politikere og i form av avisinnlegg. <i>Kronikker skrevet. Videre oppfølging begrenser seg primært til den delen som oppfatter havbunnsmineraler.</i>	Linda/Andrew
5	Planlegging av konferanse Broen til fremtiden	Linda/Andrew
6	Equinors generalforsamling mai 2024 – Aksjon i Stavanger sentrum og utenfor generalforsamlingen. Aksjonærforslag mot leting og produksjon av olje og gass og mot styrets sammensetning som mangler bærekraftkompetanse.	Linda/Andrew i samarbeid med aksjeeiere i BKA og lokallag Sør Rogaland
7	Møte med oljearbeidernes fagforening SAFE. <i>Vi gjorde et forsøk i Stavanger hvor SAFE hører til uten at det førte fram.</i>	Linda/Halvdan

Aksjonsområde C: BKA skal arbeide for redusert forbruk og en samfunnsutvikling og økonomi som tar hensyn til bevaring av naturmangfold, klima og miljø.

Mål

1. Politikere sentralt og lokalt prioriterer planer og tiltak som sikrer en helhetlig klima- og miljøpolitikk, samt en naturvennlig og klimaklok arealbruk.
2. En alternativ økonomisk tenkning med fokus på en klimavennlig levemåte med redusert forbruk og gjenbruk som grunnlag.

3. Det er oppslutning i befolkningen om en avgiftspolitik som vil bidra til prioritering av bærekraftige løsninger innen transport, energi mm og til forskning og utvikling på disse områdene.
4. Norge har en avgiftspolitik som reduserer forbruk og primært forbruk av fossilt baserte ressurser og importerte varer med høyt klimaavtrykk. For eksempel flyseteavgift, karbonavgift til fordeling, karbontoll (ref. EU – Carbon Border Adjustment Mechanism CBAM).

	Tiltak for 2024/25:	Ansvarlig
1	På basis av erfaringene fra 2023, avklare om BKA også i 2024 skal være medarrangør av Smultringfestivalen, og, i tilfelle positivt vedtak, ha minst en representant i styret for festivalen. <i>Ingen festival i 2024</i>	BKA Vestfold/ Øyvind/ BKA Oslo
	BKA utforsker muligheten for å ta i bruk TLFS (Transformational Leadership For Sustainability), verdibasert metode for mer effektivt å fremme en samfunnsutvikling og økonomi som tar hensyn til bevaring av naturmangfold, klima og miljø. I 2024 og 2025 gjennomføres prøveprosjektet i Sør-Rogaland og det startes forprosjekt i et eller flere andre lokallag med interesserte medlemmer. Man lærer TLFS ved å bruke det i prosjektet. Deltakerne velger selv hvilke spesifikke endringer i samfunnet de vil jobbe med i sitt prosjekt.	Forslag fra Lokallag i Sør Rogaland
3	Etablere arbeidsgruppa Stortingsvalg 2025 med mål om at de politiske partiene skal styrke kravene til en helhetlig klima- og miljøpolitikk ved valget i 2025.	Landsstyret
4	Gjennomføre minst 4 kurs for eldre om «Hvordan være sammen med barnebarn i og om natur, og samtidig kunne diskutere de store spørsmålene om klima og natur». Dette skal være i samarbeid med Nestor Kurscenter. Videreutvikle nettsidene på Klimasmia som omhandler denne tematikken.	BKA Vestfold/ Øyvind
5	Følge opp Stortingsmelding om norsk natur.	Andrew
6	Vindkraftselskap må ikke tillates å etablere vindturbiner i naturområder.	Forslag fra lokallag Indre Østfold
7	Styrke den eldre generasjonens kunnskap om økonomi, klima og miljø, slik at de har et styrket kunnskaps- og kompetansegrunnlag for sin aktivisme. Bruk av antologi om økonomi som lanseres under Arendalsuka 2024, til skolering.	Klimasmia BKA Vestfold
8	Arbeide for en avgiftspolitik som støtter opp under målsettingen på området	Linda/Andrew
9	Utfordre kommunenes politikere og administrasjon på hvordan de kan informere innbyggerne om klima- og miljøtiltak og bidra til at innbyggerne kan leve mer klima- og miljøvennlig. Samarbeide om informasjonsmateriell.	Lokallag

10	Samarbeide med kommunen og lokale organisasjoner om gjennomføring av konkrete arrangementer av typen byttesentraler, fikse- og repareringsdager, klimafestivaler mm. Landsstyret og lokallagene samarbeider om å sette søkelys på temaene resirkulering, gjenbruk og en framtidsrettet forbrukerkultur	Lokallag/Landsstyret
11	Skape oppmerksomhet om politiske saker og plandokumenter som omhandler klima- og natur lokalt og evt avgi høringsuttalelser	Lokallag
12	Opprette en idebank for lokallagene / landsstyret med gode eksempler. Foreslå å gjennomføre "nasjonale dager" og aksjonsrettede aktiviteter. (Eksempel: Markeringer i samband med at SSB offentliggjør Norges utslipp for året som har gått.)	Landsstyret/lokallagene

Aksjonsområde D: BKA skal arbeide for en trygg og klimavennlig samferdsel som ivaretar naturmangfold og en god arealforvaltning

Kortsiktige mål (innen 2030):

1. Å vri investeringene over fra store motorveiprosjekter til utbedring av eksisterende veinett samt økt satsing på jernbane, herunder styrke jernbanens konkurransevne mot fly.
2. Innspill om mer miljøvennlig samferdselspolitikk til partienes arbeidsprogram for stortingsperioden 2025 – 2029.
3. Følge opp videre arbeidet til Klimautavalget 2050, jf. også vår høringsuttalelse til denne, datert 28.02.2024.
4. Innføring av høyere klimaavgifter for fly på utenlandstrafikk og på strekninger innenlands der det er gode alternative transportmuligheter.
5. All by- og kommuneplanlegging må innebære en arealpolitikk som minsker transportbehovet og bilbruken og styrker kollektivtrafikken og muligheten til sykkel og gange.
6. Signifikante reduksjoner av priser på kollektivtrafikk.

Langsiktige mål (realisering 2030 – 2050):

7. Etablere høyhastighetsbaner, primært høyhastighetsbaner i flerbrukskonsept for langdistanse-, regional- og godstrafikk.
8. Etablere Nord-Norgebanen. Den bør også vurderes som del av et nasjonalt høyhastighetsnett («Norgebanen»). Ofotbanen må oppgraderes som bindeledd over Narvik mellom det norske, svenske og indirekte det finske stambanenettet. Nord-Norgebanen og Ofotbanen-Malmbanen skal inngå i et samordnet og internordisk transportsystem på nordkalotten, omfattende jernbane, vei og maritim transport.
9. De samfunnsmessige konsekvensene for klimautslipp, naturtap og forurensing i samferdselsprosjekter må vektlegges sterkere i de samfunnsøkonomiske beregningene av samferdselsprosjekt. *Språklig forbedring, samme innhold.*

Tiltak for 2024/25	Ansvar
--------------------	--------

1	Innspill til NTP2025-36 for å nå fram med BKAs budskap om mer jernbane, mindre motorvei, utbedring av eksisterende veinett, styrket kollektivtransport og økt satsing på maritim transport, fortrinnsvis elektrisk. <i>Delvis gjennomført, med følger opp videre inntil Stortinget har ferdigbehandlet NTP i juni 2024</i>	Torstein
2	Lågen-deltaet – underskriftskampanje og videre aksjoner. <i>Lite å gjøre her. Flertallet i Stortinget ønsker 4 felts motorvei over deltaet, og alle formelle hindringer er fjernet.</i>	Torstein. BKA Hamar
3	Arbeide for signifikante endringer av priser og avgifter på kollektiv- og flytrafikk	Alf Lokallag
4	Arbeide kortsiktig for å styrke jernbanens konkurransevne (gjennomgående nattog, sovevognkapasitet og vedlikeholdsetterslep). Nattog-aksjon 12.4.24	Alf
5	Drive kampanjer med søkelys på jernbane, annen skinnegående transport og integrerte trafikksystemer i et helhetlig klima- og miljøvennlig samferdselspolitisk konsept. Bruk av media og andre kommunikasjonskanaler.	Bjørghild/ Helene
6	Gjennomføre et seminar på Litteraturhuset i Oslo våren 2024 i regi av Samferdselsgruppa. <i>Gjøres i forbindelse med Sener sin presentasjon av sin utredning?</i>	Thor
7	Sammen med andre organisasjoner, arbeide for Nord-Norge-banen og utvikling av andre viktige banestrekninger og infrastruktur i nord. Markering 22.4.24 på Eidsvolls plass.	Gunnar BKA Tromsø
8	Være en pådriver for nye og oppdaterte utredninger om høyhastighetsbaner i privat og offentlig regi.	Thor
9	Samarbeide med nærstående og beslektede organisasjoner med samme agenda	Torstein, Helene, Bjørghild
10	Følge opp lokale samferdselsprosjekter med aksjoner, høringssvar og avisinnlegg. Eventuelt i samarbeid med Samferdselsgruppa.	Lokallag/samferdselsgruppa
11	Lage en artikkelsamling om samferdsel i rapportserien til Klimasmia	Halfdan og Alf

Aksjonsområde E: BKA skal arbeide for solidarisk, global omstilling og klimatilpassing

Mål

1. Norge øker bidragene til klimatiltak og klimatilpassing i utviklingsland til 65 mrd. kr. pr. år innen 2030, fra dagens nivå på ca. 10 mrd. Det nye beløpet er i henhold til Kirkens Nødhjelps rapport fra 2018 om Norges rettmessige andel som rikt, oljeproduserende land (Norway's fair share of meeting the Paris Agreement).

2. Felles erklæring fra søsterorganisasjoner av Grandparents for Climate om at FNs klimafond må økes kraftig innen 2025, opp mot FNs definerte målsetting om 100 mrd. USD pr. år.
3. Norge blir medlem av BOGA (Beyond Oil and Gas Alliance) i løpet av 2024
4. Norge, som et rikt, oljeproduserende land, går foran i internasjonalt klimaarbeid ved økt internasjonal klimabistand og ved å oppnå egne klimamål.
5. Norges utslipp beregnes ut ifra forbruk, ikke produksjon

	Tiltak 2024/25	Ansvar
1	Lobbyvirksomhet i samarbeid med ForUM m. fl. mot politiske partier og mot Stortinget for å øke klimabistanden vesentlig. Felles aksjon på FN-dagen 24.10 for å øke klimabistanden.	Andrew Landsstyret Aktivismegruppe
2	Delta aktivt i klimagrappa i ForUM for Utvikling og Miljø	Andrew/Harold/Svein
3	Delta i nettverket European Grandparents for Climate og arbeide for felles utspill	Linda/Andrew
4	Utdeling av Verdens Beste Nyheter lokalt i mai 2024 og i samarbeid med Changemaker (Kirkens nødhjelps ungdomsorganisasjon) og PRESS (Redd barnas ungdomsorganisasjon).	Linda Lokallag
5	Arrangere et internasjonalt seminar i 2025. for EGC andre søsterorganisasjoner. Søker midler fra ulike kilder.	Linda/Andrew/Landsstyret
6	Arbeid mot grønnvasking av fossil energi nasjonalt og internasjonalt med utgangspunkt i rapporten fra Klimasmia, og bl.a. ved å motarbeide sponsoravtaler. <i>Dette har vært nedprioritert av kapasitets hensyn.</i>	Landsstyret/ European Grandparents for Climate
	Arbeide aktivt for et nasjonalt og globalt moratorium, et midlertidig forbud, mot mineralvirksomhet på havbunnen på minimum 10 år, inntil kunnskapen er tilstrekkelig for å kunne sikre at mineralutvinning til havs kan skje uten skade på naturmangfold eller økosystem-funksjoner som karbonlagringsevnen	Foreslått av både lokallaget i Sør Rogland og landsstyret. Dette blir i samarbeid med flere miljøorganisasjoner som er enig i ordlyden

Organisasjonsutvikling

Mål

1. Antall lokallag er økt fra 17 til 25.
Lokale grupper oppfordres til å bli lokallag.
2. Medlemstall øker 10 % i året
3. BKA som organisasjon fungerer godt på alle nivå og mellom nivåene.
4. BKAs hjemmeside opprettholder kvalitet, aktualitet og kontinuitet.

	Tiltak 2024/25	Ansvarlig
--	-----------------------	------------------

1	Utarbeide plan for verving der også en vurdering av facebook-vevring inngår.	Andrew (med input fra lokallag)
2	Fortsette ordningen med lokallagskontakter der lokallag og grupper er fordelt blant landsstyrets medlemmer	Landsstyret. Lokallagene
3	Jevnlig informasjon til lokallagene og lokale grupper	Linda/Andrew
4	En fysisk lokallagssamling i løpet av året	Linda/Andrew
5.	To til fire årlige lokallagsmøter på zoom hvor det gis god plass til utveksling av informasjon fra og mellom lokallagene.	Linda/Andrew
6	Landsmøte i Oslo i april 2024. Landsmøte i 2025 i Moss	Linda/Andre BKA Oslo og BKA Moss
7	BKA deltar på Arendalsuka sommeren 2024	Egen gruppe med Andrew som koordinator
8	Klimasmia går over i en driftsfase med egen redaksjon. Styrking av redaksjonen med en medarbeider i 20 % vurderes fortløpende.. Lokallag inviteres til aktiv bruk av både barnedelen og kunnskapsdelen	Redaksjon Klimasmia Lokallag
9	Ukentlige møter i sekretariatet og mellom generalsekretær og styreleder og mellom sekretær og generalsekretær. Arbeidsutvalget (AU) – generalsekretær, styreleder, nestlederne - møter annenhver uke. Medarbeidersamtale mellom generalsekretær og styreleder to ganger årlig. Medarbeidersamtale mellom generalsekretær og de ansatte.	AU Andrew Silvia,
10	Oppnevne lokallagskontakter i aksjonsgruppene. Informasjon om aksjonsgruppene via landsstyret og lokallagsbrev.	Landsstyret
11	Innen første halvår 2024 evaluere sekretariatets funksjoner og behovet for økt kapasitet. Fortløpende vurderin av behov for ekstra ressurser i forhold til nettsideutvikling og prosjektarbeid.	AU
12	Skaffe en oversikt over mulighetene for å øke organisasjonens inntekter ut over medlemskontingent. Ser på finansieringsmuligheter via Sparebankstiftlsen, Energy Transition Fund og Klima- og Miljødepartementet.	Andrew

